

HET JOSHUAPROFIEL

Eerder verschenen van dezelfde auteur

De therapie

Passagier 23

Afgesneden

Sebastian Fitzek

Het Joshuaprofiel

the house of books

Oorspronkelijke titel: *Das Joshua-Profil*
Oorspronkelijk uitgegeven door: Bastei Lübbe, Köln 2015
© Sebastian Fitzek, 2015 (www.sebastianfitzek.de), vertegenwoordigd door AVA international GmbH, Germany (www.ava-international.de)
© Vertaling uit het Duits: Lucienne Pruijs, 2016
© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2016
Omslagontwerp: Mark Hesseling, Wageningen
© Omslagfoto: Archangel Images/Sally Mundy
Foto auteur: © H. Henkensiefken
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 4987 0
ISBN 978 90 443 4988 7 (e-book)
NUR 332

www.thehouseofbooks.com
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Roman Hocke

*Now I'm not looking for absolution
Forgiveness for the things I do
But before you come to any conclusions
Try walking in my shoes*

Depeche Mode

Het zag eruit als een klaslokaal. Als een armóédig klaslokaal, want de okerkleurige stoelen met het onverwoestbare metalen onderstel en de bijpassende lessenaar zagen eruit alsof ze op een rommelmarkt bij elkaar waren gescharreld. Door generaties leerlingen bekrast en afgesleten, en eigenlijk allang afgedankt, stonden ze hier volkomen niet op hun plaats.

‘Ga zitten,’ beval papa ons en hij stapte naar voren; daar waar hij een heus schoolbord had neergezet met daarop in wit krijt: NON SCHOLAE SED VITAE DISCIMUS.

‘Waar zijn we hier?’ Mark fluisterde, maar niet zachtjes genoeg. Papa schoot voor het bord langs. ‘Waar we zijn?’ snauwde hij. Een zweem van een duistere glimlach was rond zijn lippen te zien. Hij kneept zo hard in zijn vingers dat ze knakten.

‘WAAR WE HIER ZIJN?’

Hij draaide met zijn ogen en sloeg met beide handen plat op de docentenlessenaar recht voor hem. Bij zijn volgende woorden leek hij weer tot bedaren gekomen te zijn, in elk geval sprak hij duidelijk zachter. Alleen de flikkering in zijn blik was er nog, alsof er achter zijn pupillen een kaars op de tocht stond.

‘Waar lijkt dit op?’

‘Op een school,’ zei Mark.

‘Juist. Maar het is niet *een* school. Zeker niet zómaar eentje, maar DE school. De enige, die er werkelijk toe doet.’

Papa beval ons een tweede maal te gaan zitten, en deze keer gehoorzaamden we hem. We namen plaats in de middelste rij van drie; Mark rechts en ik links van mijn vader, die net als onze oude leraar Latijn, me-

neer Smidt, in het midden van het gangpad was gaan staan. Hij overhoorde alleen geen woordjes, maar stak een merkwaardige monoloog af.

‘Daar, waar jullie tot nu toe heen zijn gegaan, hebben ze jullie voor de gek gehouden,’ zei hij. ‘Ze hebben jullie leren lezen, schrijven en rekenen. Jullie kunnen nu Engelse teksten begrijpen, weten wat het verschil is tussen een zoogdier en een reptiel, en waarom de maan niet op de aarde valt. Althans ik hoop dat jullie dat weten, omdat jullie tijdens de les op zijn minst af en toe een keer zijn gestopt met nadenken over in welk broekje jullie je smerige vingers nu eens zouden kunnen steken.’

Ik werd rood. Nog nooit had mijn vader zo grof tegen ons gepraat. Het liefst was ik van schaamte door de grond gezakt. Ik keek naar Mark en zag dat het hem net zo verging.

‘Ze vertellen jullie dat je van de geschiedenis moet leren, laten jullie beeldhouwwerken zien om de wereld te begrijpen, en het periodiek systeem met de elementen waaruit het universum zou bestaan, maar het belangrijkste, dat leren ze jullie niet. Weten jullie waar ik het over heb?’

We schudden ons hoofd.

‘Nee. Jullie weten niets. En dat is geen citaat van de kinderneuker Socrates. Jullie weten nog minder dan niets, maar dat is niet jullie schuld. Het is de schuld van die onbekwame zogenaamde pedagogen die jullie het belangrijkste vak onthouden. Het enige, nee, zelfs het EERSTE vak dat ooit op deze planeet werd onderwezen, en zonder dat vak zou onze menselijke soort allang uitgestorven zijn. Nou, waar heb ik het over? Wie vertelt het me?’

Ik voelde een hittegolf door mijn lichaam stromen, zoals altijd wanneer ik op school bang was voor een proefwerk dat ik niet had geleerd. Alleen deze keer had ik het gevoel nog nooit eerder in mijn leven zo slecht op een examen te zijn voorbereid.

‘Niemand?’

Een snelle zijdelingse blik naar Mark leerde me dat ook hij zijn hoofd gebogen hield. Ik merkte dat ik heel nodig naar de wc moest, maar ik durfde niets te zeggen.

‘Goed, dan zal ik jullie even op weg helpen,’ hoorde ik papa mom-

pelen, alsof hij tegen zichzelf sprak. Ik tilde mijn hoofd op en zag hoe hij aan zijn riem zat te friemelen. Plotseling flitste iets voor mijn ogen op. Het licht weerkaatste op het metaal.

‘Wat doe je?’ vroeg ik aan mijn vader, stijf van angst.

Nog nooit eerder had ik zo’n afwezige blik in zijn ogen gezien. Nog nooit eerder dat lange, puntige mes in zijn hand.

‘Denk na, welk vak zou ik bedoelen?’ vroeg hij, terwijl hij nu zijn blik op Mark richtte, die hem nog steeds niet in de ogen durfde te kijken, wat waarschijnlijk de oorzaak was dat hij voor hem koos.

Met twee vlugge passen was hij bij hem, trok zijn hoofd aan zijn haar omhoog en zette het mes tegen zijn keel.

‘Papa!’ gilte ik, terwijl ik van de stoel af sprong.

‘Blijf waar je bent!’ De blik van mijn vader ging dwars door me heen, alsof hij met zijn ogen nog twee messen hanteerde. Tegen mijn broer, bij wie het zweet op zijn voorhoofd parelde, zei hij: ‘Denk na, jongen. Wat zal ik jullie leren?’

Mark beefde. Al zijn spieren leken tot het uiterste gespannen, alsof zijn hele lichaam verkrampd was.

Ik zag de angst in zijn gezicht; zag, hoe het nat werd tussen zijn benen en op dat moment waarin ik de doodsangst kon ruiken, wist ik het antwoord dat mijn vader verlangde, hoe krankzinnig en verschrikkelijk het ook was.

‘Doden,’ zei ik en ik verloor daarmee mijn broer.

‘Doden?’ Mijn vader draaide zich naar me om. Pas na een seconde haalde hij het mes van Marks hals, tevreden glimlachend.

‘Heel goed. Dat is een krul in het klassenboek.’

Zonder ook maar enig spoor van ironie in zijn stem prees hij me voor mijn antwoord en knikte me instemmend toe.

‘Klopt. Jullie hebben nooit geleerd te doden. Niemand heeft jullie dat bijgebracht. Maar maak je geen zorgen, die nalatigheid zullen we nu gaan goedmaken.’

Max Rhode, De Bloedschool, hoofdstuk 24, blz. 135 – 139

‘God dobbelt niet!’

Albert Einstein

‘En zelfs al zou God dobbelen – we zijn hem op het spoor.’

Rudi Klausnitzer, Das Ende des Zufalls

Berlijn

Dertien lijken, elf verkrachte vrouwen, zeven verminkingen, evenveel ontvoeringen en twee aan een verwarmingsbuis vastgeketende zussen, die jammerlijk zouden verhongeren als ze niet op tijd gevonden werden. Ik was tevreden met mijn balans tot nu toe, en eigenlijk had ik er vanmiddag nog een moord aan toe willen voegen, als ik niet om 15.32 uur gestoord zou zijn, net toen ik met een weerloos slachtoffer op weg naar de Berlijnse riolering was.

Eerst had ik geprobeerd het geluid te negeren – normaal schakelde ik mijn mobieltje tijdens het werk uit –, maar vandaag was het maandag, en op maandag had ik de rijbeurt voor onze tienjarige dochter, zelfs als mijn vrouw bij wijze van uitzondering een keer in het land was, wat door haar werk als langeafstandspiloot helaas maar zeer onregelmatig voorkwam.

Weliswaar kende ik het nummer in het display niet, toch was het ongeveer het juiste tijdstip. Jola's zwemtraining moest bijna afgelopen zijn, en misschien belde ze met de telefoon van een vriendin. Ik besloot dat ik maar beter kon opnemen, met het risico dat ik meteen iemand van een callcenter aan de lijn had die me een aanvullende tandartsverzekering of een betaal-tv-abonnement wilde aansmeren en die het helemaal niet interesseerde dat ik al maanden rood stond.

Dus had ik zenuwachtig met mijn tong geklakt, het hoofdstuk van de thriller waaraan ik werkte midden in een zin opgeslagen en het zoemende mobieltje op mijn bureau gepakt. Wat, om kort te

gaan, de reden was waarom ik nu op de snelweg ter hoogte van de Hüttenweg in de file stond en vijf euro van mijn dochter verlangde.

‘Dat betaal ik niet.’ Jola schudde haar hoofd en keek koppig uit het naar beneden gedraaide zijraam naar het stadsspoor dat hier parallel aan de snelweg liep. Het was midden augustus, we stonden in de volle zon, voor ons zinderde de lucht boven al het blik op de weg, en ik had het gevoel in een snelkookpan en niet in mijn oude Volkswagen Kever te zitten.

‘We hebben een afspraak,’ herinnerde ik haar.

Vijf euro voor elke keer wanneer ik voor een ‘oudergesprek’ werd uitgenodigd, omdat ze weer wat had uitgehaald.

‘Ik dacht dat dat alleen voor school gold. Niet voor de vrije tijd.’

‘Je vergeet dat meneer Steiner niet alleen je persoonlijke zwem-, maar ook je officiële sportleraar is. Dus hier met dat geld!’

Ze keek me aan of ik haar gedwongen had haar donkere krullen af te knippen, het enige aan haar lichaam waarop ze trots was. Verder had ze een hekel aan haar scheve neus, haar dunne lippen, haar veel te lange nek, haar ‘kreupelvoeten’ (haar kleine teen had volgens haar een veel te kleine nagel) en de zachte levertrek op haar wang. Vooral aan haar levertrek die ze, als ze haar dag niet had, met een pleister afdekte.

‘Dat is niet eerlijk,’ mokte ze.

‘Wat je bij Sofie hebt gedaan, is niet eerlijk.’

Ik moest moeite doen niet te grijnzen, want eigenlijk vond ik het helemaal niet zo erg, vergeleken met wat ik allemaal op haar leeftijd had uitgespookt. De herinnering aan het vervelende gesprek op het kantoor van de trainer hielp me om boos over te komen.

‘Ik weet dat Jola met afstand de beste in het team is, en ik zie bij haar echt veel door de vingers,’ had zwem-Steiner me bij het afscheid meegegeven. *‘Maar als ze nog een keer zoiets doet, dan gooi ik haar uit het team.’*

‘Sofie noemde me een bastaard,’ probeerde Jola zich te verdedigen.

‘En daarom heb je afwasmiddel in haar shampooefles gedaan?’

Haar teamgenootje had onder de douche een huilbui gekregen, omdat haar haren niet wilden stoppen met schuimen, hoe lang ze ook onder de douchekop stond. Het schuim had de hele wasruimte tot aan de kledkamer gevuld.

‘Ik heb haar alleen de oren gewassen.’ Jola grinnikte, maar frunnikte een verkreukeld vijfereobiljet uit het voorste vakje van haar rugzak, waar ze haar iPod en zakgeld bewaarde.

‘Je weet toch dat je een ruzie beter met woorden kunt oplossen?’ vroeg ik haar.

‘Natuurlijk, net als in je boeken.’

I - o voor haar.

Jola wapperde met het biljet.

‘Leg maar in het handschoenenkastje,’ zei ik tegen haar en ik reed twee meter verder. Ergens bij de radiomast moest er een botsing zijn geweest. Aan de verkeersinformatie had je natuurlijk nog niets, maar we gingen al tien minuten met muizenstapjes vooruit.

‘Hé, chips, dat is vet.’

Ze pakte de zak die ik in het kleine dashboardkastje had gestopt en ik kon op het laatste moment verhinderen dat ze de verpakking openscheurde.

‘Ho, nee! Dat is een cadeau voor mama!’

Ze wierp een sceptische blik naar me. ‘Hoe bedoel je?’

‘Ja. Volgende week, voor onze trouwdag.’

‘Chips?’ Jola hoefde niet naar haar voorhoofd te wijzen om mij te laten zien wat ze dacht.

‘Niet zomaar chips.’ Ik wees op het logo van de verpakking. ‘Dat zijn Peng-chips.’

‘Aha.’

‘Ja, die zijn er niet meer. De productie is jaren geleden gestopt. Heb ik je niet verteld hoe mama en ik onze eerste afspraak hadden?’

‘Maar een keertje of duizend!’ Jola draaide met haar ogen en begon de belangrijkste bouwstenen van het verhaal op te noemen.

‘Jullie wilden naar de drive-inbioscoop. Jij had de kever om de hoek bij de Aldi geparkeerd, maar toen jullie weg wilden rijden, was de Aldi al dicht en de parkeerplaats afgesloten.’

Knikkend vulde ik aan: ‘Dus toen hebben we het met Peng-chips en cherrycola gezellig gemaakt en door de voorruit naar de lege winkel zitten staren, terwijl we deden of we *Jurassic Park* keken.’

Elke keer als ik daaraan terugdacht, verscheen er een onnozele grijns op mijn gezicht. Zoals Kim en ik daar innig omstremgeld op de autostoelen tegen elkaar aan lagen en ik haar in geuren en kleuren het verhaal van een film vertelde die ik ter plekke verzong, behoorde tot de mooiste herinneringen van mijn leven. Natuurlijk afgezien van de dag tien jaar geleden, waarop Jeugdzorg Jola als pleegkind aan ons toevertrouwde.

‘Je moeder is destijds helemaal verslingerd geraakt aan die pepe-rige Peng-dingen,’ zei ik en ik reed weer een stukje naar voren. ‘De dag dat ze uit het assortiment werden gehaald, stortte haar wereld in.’

‘Dat moet echt erg voor haar zijn geweest.’

We grinnikten allebei.

‘Ja. Dus ik heb de producent bij Bahlsen opgespoord en hem weten over te halen, voor mij nog één keer een zak te maken. Mama zal gek worden als ze die ziet.’

‘Vast,’ zei Jola weinig euforisch. Ze stopte het vijfje weer in het handschoenenkastje en deed het dicht.

‘Dat zal zeker voldoende zijn om haar op andere gedachten te brengen.’

Ik wilde Jola vragen hoe ze dat bedoelde, maar ik was even afgeleid, omdat een volslagen idioot in een SUV naast ons probeerde van baan te wisselen, alsof de file daardoor eerder zou oplossen. Bovendien was me toch al duidelijk dat Jola veel meer dingen meekreeg dan zou moeten. Ze was zo ongelooflijk gevoelig. We konden nog zo ons best doen niet in haar bijzijn te ruziën. Weliswaar hadden Kim en ik, ook als we alleen waren, het onderwerp scheiding nooit

open besproken, de subtiele tekenen van vervreemding konden Jola niet zijn ontgaan.

‘Gaan we nu als beloofd pizza eten?’

Voordat ik Jola duidelijk kon maken dat ze dat eigenlijk niet verdiend had, ging mijn mobieltje voor de tweede keer die dag af. Ik pakte het uit het opbergvak en keek naar het nummer. Alweer een onbekende beller.

Jola deed het handschoenenkastje open en haalde het geld er weer uit.

‘Waarom doe je dat?’ vroeg ik tussen het zoemen door.

‘Mobiel bellen tijdens het autorijden,’ herinnerde ze me aan het tweede deel van onze – toegegeven, wat merkwaardige – zakgeldovereenkomst. Elke keer als ik vloekte, iets deed wat verboden was of een afspraak verschoof, had zij recht op betaling.

‘We staan stil,’ protesteerde ik en ik wees naar de colonne voor ons.

‘Maar de motor loopt,’ reageerde Jola en ze stak de vijf euro weer in haar zak. Hoofdschuddend, maar geamuseerd nam ik de telefoon op.

Mijn grijns verdween bij het eerste woord dat de onbekende beller zei.

‘Hallo?’

Pijn. De eerste gedachte die door mijn hoofd schoot.

Deze man heeft pijn.

‘Met wie spreek ik?’

Ik hoorde een elektronisch alarmsignaal op de achtergrond, alsof er een wekker afging, daarna was er een langere stilte en ik dacht al dat de verbinding verbroken was.

‘Hallo?’

Niets. Alleen een korte ruis. Vervolgens, net toen ik de oproep weer wilde wegdrücken, zei de man: ‘Ik lig in het Westend-ziekenhuis op de intensive care. Kom snel. Ik heb niet veel tijd meer.’

Ik kneep mijn ogen dicht, omdat er wat zweet van mijn wenk-

brauwen liep en op mijn wimpers wilde druppelen. Naast me waaide Jola zichzelf met een reclamefolder, die ze op de grond had gevonden, wat koelte toe.

‘Kan het zijn dat u het verkeerde nummer hebt gekozen?’ vroeg ik de man met de broze stem.

‘Dat denk ik niet, meneer Rhode.’

Oké, hij kent mijn naam dus.

‘Met wie spreek ik dan?’ vroeg ik hem nog een keer, nu al wat ongeduldiger.

De man hoestte, dan, vlak voor hij ophing, zei hij na een lang uitgerekt, moeizaam gekreun:

‘U spreekt met een man die een vrouw, vier kinderen en zes kleinkinderen heeft, maar alleen nog de kracht voor één telefoontje, voordat hij over een paar minuten sterft. Wilt u niet weten waarom ik dat uitgerekend aan u verspil?’

Een Pools spreekwoord luidt: ‘Nieuwsgierigheid doodt de kat.’

Schrijvers waarschijnlijk ook. Althans schrijvers zoals ik.

Een halfuur nadat de file was opgelost, stond ik in het kantoor van het hoofd van de intensive care in de kliniek Westend me af te vragen of ik mijn verstand verloren was.

Vermoedelijk zou geen enkele normaal denkende huisvader afspreken met een anonieme beller die je op zijn sterfbed ontbiedt, maar zes jaar geleden had ik niet voor niets mijn baan als rechtbankverslaggever bij een commerciële radiozender opgegeven. Het was de nieuwsgierigheid naar mensen en hun geheimen die me naar de schrijftafel had gedreven en een schrijver van mij had gemaakt, hoewel geen bijzonder succesvolle; afgezien van mijn eerste thriller. Van *De Bloedschool*, strikt genomen horend bij het horrorgenre, waren er bijna tachtigduizend verkocht. De eerste van in totaal vijf romans. Met plaats twaalf op de boekenranglijst mijn enige bestseller. Voor het vervolg interesseerde zich nog maar de helft van de lezers, en mijn laatste boek had niet eens meer het voorschot opgebracht. Behalve mijn debuut waren mijn werken nu al niet meer leverbaar. Als het tot een scheiding zou komen, zou mijn vrouw degene zijn die mij alimentatie moest betalen.

Pijnlijk, maar waar.

Helaas moest ik ervan uitgaan dat ook mijn volgende thriller, waarvan de inleverdatum nog maar een paar maanden verwijderd was, een flop zou worden. Ik had al tweehonderdtwintig pagina's op papier gezet en nog steeds geen klik met de handelende personen

gekregen. Normaal gesproken gingen ze op zijn laatst na de eerste handeling een eigen leven leiden en degradeerden me tot een toeschouwer die zelf benieuwd was naar wat zijn helden zouden gaan doen. Toch had ik al veertien hoofdstukken getypt en de personages deden nog steeds precies datgene wat ik in mijn ontwerp voor hen had uitgestippeld. Geen goed teken, en waarschijnlijk de voornaamste reden waarom ik het uitstapje naar het ziekenhuis als een welkome afleiding beschouwde, dat veel meer opwinding beloofde dan wat ik thuis achter mijn bureau uit mijn duim probeerde te zuigen.

‘De patiënt zit in de laatste fase,’ lichtte dr. Anselm Grabow toe, meteen nadat ik zijn kantoor was binnengekomen; een met dossiers en leerboeken volgestouwde kamer, veel kleiner dan ik in een van mijn romans zou hebben beschreven.

De bebaarde arts, die blijkbaar van mijn komst op de hoogte was gesteld, deed niet eens moeite me een zitplaats aan te bieden en kwam meteen ter zake: ‘De patiënt is nog aanspreekbaar en reageert. Dat is niet ongebruikelijk bij verbrandingen van deze aard. Het betreft meer dan tachtig procent van de huid en nagenoeg alle zones zijn derdegraads, sommige zelfs vierdegraads.’ Daarmee was de vraag naar een prognose overbodig geworden.

Hij peuterde nerveus aan het knoopsgat van zijn vlekkerige doktersjas en keek me met bloeddorlopen ogen aan, zo vuurrood, alsof de medicus zijn hoofd met wijd opengesperde ogen in een aquarium vol kwallen had ondergedompeld. Hij was of hondsmoe, had een bindvliesontsteking of hij leed aan hooikoorts.

‘Eigenlijk zouden we hem allang aan de beademing gelegd en in een kunstmatige coma hebben gebracht, maar dat heeft de patiënt ons uitdrukkelijk verboden. In de fase waarin hij zich nu bevindt, is zijn toestand relatief stabiel, maar dat zal zeer snel veranderen. We gaan ervan uit dat zijn bloeddruk al gauw zal dalen en een meer-voudig orgaanfalen zal optreden.’

‘Hoe heet hij?’ wilde ik weten. ‘Ik bedoel, wie is die man en waarom wil hij uitgerekend met mij spreken?’ Dr. Grabow trok

zijn mondhoeken omlaag en keek me aan alsof hij net in een hondendrol was gestapt. ‘Ik ben niet bevoegd u dat te vertellen,’ zei hij en hij voegde er, voor ik kon protesteren, aan toe: ‘Mijn patiënt heeft me uitdrukkelijke en niet mis te verstane instructies gegeven wat de hoeveelheid informatie aangaat. Ik ben alleen in zoverre van het medische beroepsgeheim ontheven dat ik u mag vertellen dat hij ongeveer zes uur geleden na een zelfmoordpoging met zware brandwonden bij ons werd binnengebracht...’

‘Zelfmoord?’

‘Volgens eigen zeggen, ja.’

Omdat de arts er geen twijfel over liet bestaan dat hij me geen verdere informatie wilde toevertrouwen, had ik geen zin kostbare tijd en daardoor de laatste fase van de patiënt te verdoen. Vooral omdat ik Jola beneden in de auto op de bezoekersparkeerplaats had laten zitten, wat me nog eens vijf euro kostte, omdat daardoor onze afspraak om pizza te gaan eten, werd uitgesteld.

Dr. Grabow liet me door een Zuid-Europees uitzierende verpleegkundige naar de intensive care brengen, waar ik met een groene wegwerp-operatieoverall, mondkapje en rubberhandschoenen werd uitgerust. ‘Voorschrift is voorschrift,’ zei de verpleegkundige, voor ze de deur van de ziekenkamer achter me dichtdeed en ik tegenover een man stond die – in tegenstelling tot de fictieve personages in mijn romans – daadwerkelijk op het punt stond binnen een paar uur of zelfs minuten een pijnlijke dood te sterven.

Aan de telefoon had ik me over zijn schorre, van pijn vertrokken stem verbaasd. Nu, drie kwartier later, terwijl ik voor een hydraulisch verstelbaar ziekenhuisbed stond, vroeg ik me af hoe de stervende onbekende op de hemelblauwe kunststof matras erin geslaagd was de hoorn te grijpen.

De man zag eruit alsof hij door een geesteszieke chirurg levend was ontleed; als ademend studieobject voor anatomiestudenten. Niet alleen zijn rechteroog, maar ook de bovenste huidlagen ontbraken aan zijn gezicht. Het leek of ze er met een slijpmachine vanaf

waren gehaald. In plaats van voorhoofd, wangen, kin en slapen zag ik een brandwond, waar melkwitte pezen en kloppende bloedvaten doorheen liepen. Zijn hele lichaam, van zijn voeten tot aan zijn hals, was met steriel verband bedekt, afgezien van de plaatsen waar de naalden van het morfine-infuus en de elektrolytenoplossing zich bevonden, maar verder was de man vrijwel helemaal als een mummie ingepakt. Dat deed vermoeden dat hij er onder het verband niet anders uitzag dan in zijn gezicht.

Wat een geluk dat Jola beneden in de auto wachtte. Ik had haar verteld dat ik even snel bij een bevriende arts langsging, die ik door de slechte verbinding niet aan zijn stem herkend had en die me voor mijn research belangrijke informatie wilde geven. Ik loog niet graag tegen Jola, maar gelet op die afgrijselijke aanblik, was ik blij dat ik een leugentje om bestwil had gebruikt.

Zo, en nu?

De deur achter me was intussen al een goede twee minuten dicht. Twee minuten waarin ik niet wist waar ik kijken en wat ik zeggen moest. Ik kuchte verlegen, nadat het slachtoffer, afgezien van een zwakke stuip trekking, geen enkele beweging vertoonde.

‘Pardon,’ vroeg ik en ik voelde me zelf in de situatie gevangen, ook al was die zeker niet zo pijnlijk als die waarin de ten dode opgeschreven man nu zat. Ik voelde me een indringer. Het feit dat ik uitdrukkelijk ontboden was, maakte dat gevoel niet beter, zolang ik niet wist om welke reden.

‘Kunt u me horen?’

De man die met het overgebleven oog strak naar het plafond staaarde, knikte. Een fluitend geluid ontsnapte uit het gat in zijn gezicht waar vroeger ooit zijn mond moest hebben gezeten. Het geluid vermengde zich met het geruis van de zuurstofondersteuning die in de korstige gaten van zijn neusstomp zat. Ik kuchte opnieuw, verlegen en niet wetend wat ik moest doen. Mijn overall ritselde bij elke beweging. Het rook naar ontsmettingsmiddel, naar verbrande huid en benzine, waarbij mijn zintuigen bij dat laatste waarschijn-

lijk een macabere streek met me uithaalden. Ik haatte de geur van benzine. Sinds mijn jeugd was ik bang voor die vloeistof, een echte fobie, waardoor tankstations niet bepaald tot mijn favoriete verblijfplaatsen behoorden.

Waarschijnlijk beeldde ik me het ‘aroma van de angst’, zoals ik het heimelijk noemde, maar in. Wel zeker was dat het op de ic ondraaglijk warm was. Buiten was het eenendertig graden, hierbinnen was het misschien wat koeler, maar er stond geen wind. Ik merkte dat het zweet over mijn rug liep en vroeg me af of een brandslachtoffer eigenlijk nog hitte kon voelen.

‘U wilde me spreken?’ zei ik en ik klonk als een butler die gehoorzaamde op het belletje van zijn werkgever. Weer een knik. Nog een fluittoon. Ik wilde me krabben. De rubberen lussen van het mondkapje kriebelden achter mijn oren, maar om een of andere reden wilde ik me niet bewegen. Niet voordat de onbekende mij de reden van mijn aanwezigheid had prijsgegeven.

‘Kom,’ zei de man verbazingwekkend helder.

‘Waarheen?’

‘Hier. Naar mij.’ Hij klopte met zijn omzwachtelde hand op de deken.

Alles, maar dat niet.

Ik dacht er niet over naast hem op de bedrand te gaan zitten. Zo ver ging mijn nieuwsgierigheid nou ook niet. Wel zo ver dat ik me naar voren boog.

‘Het spijt me...’ fluisterde de stervende man, toen ik dicht genoeg bij hem was om zijn adem langs mijn wang te voelen, ‘... maar Joshua heeft u uitverkozen!’

3

Jola had niet gemerkt dat iemand naar de auto toekwam. Met Biffy Clyro in haar oren en het geluid van de iPod op de hoogste stand had er een helikopter achter de kever kunnen landen en ze zou zich alleen hebben verbaasd over de bladeren die opeens om haar heen dwarrelden. Daarom bleef haar hart bijna stilstaan toen er plotse-ling een hand door het geopende zijraam stak en haar schouder aanraakte.

‘Shit, u laat me schrikken.’

Ze trok de dopjes uit haar oren en zette haar lievelingsband uit. Het bloed schoot naar haar wangen, een gevoel waaraan ze een hekel had, omdat haar dat vaak gebeurde als ze zich druk maakte, en iedereen dan kon zien wat voor een angsthaas ze was.

‘Sorry, het spijt me. Ben jij Jola?’

Ze knikte en kneep haar ogen dicht, want de zon reflecteerde ongunstig op het plastic bordje op de witte jas. Bovendien was de naam daarop zo klein dat ze die nauwelijks kon ontcijferen.

Westend, afdeling 6, dr. Schmidt, Schmied – of Schmitz?

‘Je vader heeft me gestuurd.’

‘Mijn vader?’

‘Ja, ik moet je naar hem toe brengen.’

‘O ja? Waarom dan?’

‘Niet schrikken, maar het gaat niet zo goed met hem. Je moet bij hem wachten tot je moeder er is.’

‘O, oké.’

De bezorgdheid om haar vader bracht haar hartslag weer op het

tempo van het rocknummer waarnaar ze net zat te luisteren.

‘Wat is er dan gebeurd?’

‘Iets heel sufs. Hij wilde aan zijn vriend, onze afdelingsarts, een kickbokstruc laten zien, daar is hij bij gestruikeld en hij heeft misschien zijn been gebroken.’

‘Echt?’ Jola schudde haar hoofd. *Kun je hem dan ook geen moment alleen laten?*

Tot zover wat betreft ‘Die pizza gaan we zo meteen alsnog halen’.

Soms vroeg ze zich af wie van hen beiden het kind en wie de volwassene was.

‘Oké, waar is hij nu dan?’ vroeg Jola, terwijl ze haar rugzak pakte. De auto kon ze openlaten. Het enige van waarde in die roestbak waren de Peng-chips in het dashboardkastje, en die waren voor een dief niet interessant.

‘Kom mee, ik breng je naar hem toe,’ zei dr. Schmidt, Schmied of Schmitz die haar hand pakte.

Jola vond dat niet zo prettig, ook omdat die hand klam en bijna glibberig aanvoelde. Maar ze wilde niet onbeleefd zijn en bij dit weer zweette je nu eenmaal, dus glimlachte ze terug en hoopte dat de weg die ze in de richting van het park insloegen, niet al te lang zou duren.

Joshua heeft mij uitverkozen?

Ik voelde me een idioot, nu de oude man op de ic zijn eerste complete zin had gezegd. Ergens ging ik ervan uit dat de man óúd was, waarschijnlijk omdat je onbewust altijd hoopt nooit met stervenden te worden geconfronteerd die even oud of zelfs jonger zijn dan jezelf.

Joshua! Nou geweldig. Een Bijbelfanaat!

Ik mompelde een excuus, zonder te weten waarvoor, en draaide me om toen de man achter me begon te schreeuwen: ‘Ho. Hier blijven!’ Ik keek om. De verbrande huid in het gezicht van de stervende leek nog donkerder te zijn geworden.

‘U moet vluchten voor het te laat is,’ zei hij met verbazend vaste stem. ‘Joshua heeft u uitverkozen, en Joshua vergist zich niet.’

Ik schudde mijn hoofd.

‘Wie is in godsnaam Joshua? Bedoelt u de Bijbelse profeet Jozua?’

En wie bent u in godsnaam?

‘Daarvoor hebben we geen tijd. Alstublieft, luister naar mij. U mag niets strafbaars doen. Onder geen beding!’

De man hoestte, zodat er speeksel over zijn kin liep. Ik kwam weer dichterbij hem toe.

‘Waarom denkt u dat ik iets zou doen wat verboden is?’ Ik vroeg me af of hij me misschien met een andere, bij de politie bekende Rhode verwarde. In tegenstelling tot mijn broer Cosmo was ik nog nooit met justitie in aanraking gekomen.

‘Ik denk helemaal niets,’ zei het brandslachtoffer. ‘Ik wéét dat

u iets strafbaars zult doen. Joshua kent u beter dan u zichzelf.' Hij hoestte weer, gevolgd door nog een fluittoon.

In een eerste opwelling wilde ik lachen, maar ik onderdrukte dat vanwege de ellendige situatie waarin mijn merkwaardige gesprekspartner zich bevond. Daarom stootte ik slechts een korte keelklank uit. 'Luister, het spijt me erg dat het zo slecht met u gaat, maar...'

De man pakte mijn hand vast. Ik kromp ineen. Enerzijds, omdat ik niet op die aanraking gerekend had, anderzijds omdat de greep van de onbekende zo onverwacht stevig was. Ondanks het elastische verband waarin zijn vingers staken.

'Ik weet dat u mij niet kent. Maar ik ken u. U bent Maximilian Rhode, achtendertig jaar oud, burgerservicenummer 2557819. Op uw negentiende professioneel bokser in het halfzwaargewicht, tot een knieblesure een einde maakte aan uw carrière, ex-verslaggever bij 105,0 en zoals het er naar uitziet, binnenkort een ex-schrijver met in het afgelopen jaar een netto-inkomen van 18.224 euro en 63 cent...'

'Ho even...' probeerde ik de woordenvloed van de oude man te onderbreken. Met elk woord schoot hij raak. En elke treffer deed me op mijn grondvesten schudden.

En de inslagen kwamen nog dichterbij.

'...getrouwd met Kim Rhode, meisjesnaam Staffelt, twee jaar ouder, piloot bij Lufthansa, onvruchtbaar sinds haar geboorte, reden waarom u geen eigen kinderen hebt, maar wel een pleegkind, Jola Maria, tien jaar oud, die als baby door haar crackverslaafde ouders op een openbaar toilet te koop werd aangeboden en die u graag had geadopteerd, maar wat vanwege uw pedofiele broer telkens weer werd afgewezen...'

Een hoestaanval verhinderde hem nog meer feiten op te noemen. Toen hij weer normaal ademhaalde, stond mijn mond nog steeds open. Ik was zo gechoqueerd dat ik een tijdje nodig had om mijn stem terug te vinden.

'Hoe... ik bedoel waar... hoe weet u dat verdorie allemaal?'

Goed, een paar dingen waren op internet te vinden, maar veel daarvan, met name over het verleden van Jola, waren goed bewaarde geheimen, vooral dat ze als baby ‘verkocht’ had zullen worden. Wie of wat deze man ook was, hij had op even indrukwekkende als angstaanjagende wijze bewezen dat hij geen fantast was die mijn nummer toevallig uit het telefoonboek had gekozen.

Ik maakte mijn hand los. De toespraak leek zijn laatste krachten te hebben gekost. Hij was nog verder in elkaar gezakt en zijn stem klonk niet half zo luid meer.

‘Wat wilt u van me?’ vroeg ik, en voor de eerste keer dat ik in het ziekenhuis was aangekomen, was ik bang een antwoord op een van mijn vragen te krijgen.

‘Ik wil u waarschuwen. Verlaat u vandaag nog de stad! Vertel niemand waar u heen gaat! Niet aan uw vrouw of uw dochter. Kom niet terug! Minstens een jaar niet, hebt u me begrepen?’

Ongelovig schudde ik mijn hoofd. ‘Omdat er anders wát gebeurt?’

De man zuchtte. Een traan vulde zijn overgebleven oog.

Nu pas viel me op dat de stervende niet knipperde doordat zijn ooglid ontbrak.

‘Anders eindigt u zoals ik,’ fluisterde hij. Toen begon hij plotseling te piepen.

In het begin dacht ik werkelijk dat het geluid, net als het gepiep eerder, uit zijn liploze mondgat stroomde. Ik merkte de nullijn op de controlemonitor pas op toen de deur werd opengerukt en een verpleegkundige, daarna een arts en ten slotte nog twee verplegers de kamer binnenstormden, me opzijduwden, maar geen reanimatiemaatregelen troffen. Hetzij, omdat de patiënt het zo beschikt had.

Hetzij, omdat het toch al zinloos was.

De onbekende zonder naam was al dood.

Op weg vanuit de nieuwbouw van de kliniek kwam ik langs een drankautomaat en ik haalde er twee cola uit. Bij de kiosk kocht ik voor Jola nog een *Bravo*. Daarna ging ik even op een bank in het park zitten om alles op een rijtje te zetten, voor ik mijn dochter onder ogen kwam.

Ik was geen goede toneelspeler en juist Jola herkende vaak in één oogopslag hoe ik me voelde. Ik wilde absoluut niet dat ze aan me kon zien hoe erg de morbide ontmoeting me had aangegrepen. Toch wilde ik haar ook niet te lang laten wachten. Daarom ging ik na een korte adempauze snel op weg naar de bezoekersparkeerplaats, waar ik de auto leeg aantrof.

Ik had misschien ook even naar de wc moeten gaan, dacht ik en ik deed het niet afgesloten chauffeursportier open. Mijn oog viel op het openstaande dashboardkastje en ik verbaasde me erover dat Jola de chipszak er nog een keer uitgehaald en op de passagiersstoel had gelegd. In elk geval wist ze dat er nog maar één exemplaar ter wereld van bestond.

Gebogen over de stoel probeerde ik de zak weer in het handschoenenkastje te stoppen, maar daar lag opeens een klein make-up-tasje in. Een van die muisgrijze kunststof tasjes die op nachtvluchten aan passagiers van de businessclass werden uitgedeeld, en die Kim af en toe van haar reizen meebracht.

Hoe komt dat ding opeens hier?

Terwijl ik met mijn mobiele telefoon het nummer van Jola belde om te vragen hoe lang het nog duurde, deed ik de rits open en wierp

een blik in het etui. Er zat een klein bruin flesje met een witte veiligheidssluiting in, zoals apothekers gebruiken om hun zelfgemaakte medicijnen mee te vullen. Zonder etiket wist ik het niet zeker, maar het flesje kwam me bekend voor, wat me verontrustte. Net als het feit dat ik de telefoon al vier keer over had laten gaan en Jola niet opnam.

Ik deed de dop eraf en rook aan de vloeistof.

Bitter. Prikkelend. Scherp.

Ik zag mijn vermoeden bevestigd, en ineens voelde ik me beroerd van bezorgdheid worden.

Jola!, dacht ik, er helemaal niet meer van overtuigd dat ze even naar de wc was gegaan. Ik liep van de auto weg en keek rond. Ondanks de drukkende hitte had ik kippenvel op mijn armen en rilde. Daarna werd het nog kouder toen aan de andere kant van de lijn eindelijk werd opgenomen en ik niet Jola, maar een mannenstem hoorde.

‘Hallo? Wie is daar?’

Schor, diep uit de keel. Maar ook nerveus.

Ik keek om me heen, in de eigenaardige hoop ergens een man met een mobieltje aan zijn oor te zien, die mij in het oog hield. Natuurlijk zag ik hem niet.

‘Waar is mijn dochter?’ vroeg ik.

‘Wie is daar?’ wilde de onbekende weten.

Ik voelde hoe een deel van mijn bezorgdheid in woede veranderde.

‘Ik ben haar vader, en u vertelt me nu meteen waar u bent en wat u met Jola hebt gedaan.’

Het antwoord van de onbekende sloeg de bodem onder mijn voeten vandaan en liet me achterover tuimelen, hoewel ik geen centimeter bewoog. De wereld draaide zonder mij, voor een tijdje tenminste, tot ik besloot dat dit allemaal een grote vergissing moest zijn. Een slechte grap. Of gewoon een verschrikkelijk misverstand.

Dus vermande ik me en ging op weg naar de afdeling pathologie.

6

Acht uur later

‘Ben je verdomme niet goed wijs, Max?’

Kim hield haar stem nog in bedwang en huilde niet, maar het was slechts een kwestie van tijd voor dit zou veranderen en ze in tranen haar opgekropte woede in mijn gezicht zou schreeuwen, vooral omdat we dit gesprek vandaag al vaker in verschillende variaties hadden gevoerd.

‘Ik heb haar maar kort alleen gelaten,’ zei ik niet voor de eerste keer en ik volgde haar naar Jola’s kamer waar Kim de bovenste la van een commode opentrok.

‘Kort?’ Ze draaide zich zo vlug naar me om dat haar lange blonde vlecht als een slinger naar voren sloeg. Kim had mijn hulpkreet vanmiddag op de loopband in de sportschool gekregen en was meteen naar het ziekenhuis geracet. Nu, kort voor middernacht, droeg ze nog steeds een nauwsluitend, zwart joggingpak en de loopschoenen waarmee ze de trappen van de spoedopname was opgerend.

‘Meer dan een uur heb je haar laten wachten.’

Ze stopte in het wilde weg ondergoed, sokken en een pyjama in de sporttas, daarna drong ze weer langs me heen naar de gang. Haar volgende doel was de badkamer, waar ik haar ook naartoe volgde.

‘Hoe kon je dat nou laten gebeuren?’

Ik schudde mijn hoofd en haalde mijn schouders op, omdat ik er zelf ook niet met mijn verstand bij kon. In de spiegel van het badkamerkastje zag ik zelf, hoe onbeholpen mijn reactie overkwam.

En hoe oud ik er opeens uitzag. Alsof ik al sinds de basisschool kettingrookte en de slechte smaak 's morgens met whiskey wegspoelde. Mijn wangen hadden de kleur van ingelegde sushigember, en de wallen onder mijn ogen zagen eruit alsof een talentloze grimeur geprobeerd had zijn eerste zombie te creëren.

Kims onopgemaakte, met jeugdige zomersproeten versierde gezicht deed daarentegen denken aan een reclamebelofte van een beautyfarm. In een bar zou ze naar haar ID-kaart gevraagd zijn, en ik waarom ik met mijn dochter uitging. Maar naar een bar zouden we niet zo snel meer samen heen willen, dat was wel duidelijk.

‘Het was een parkeerplaats van een ziekenhuis. Ik heb haar niet tussen de junks en dealers op een bank in het Görlitzer-park neergezet!’

Kim ademde diep in en uit, maar het lukte haar niet haar stem te kalmeren. ‘Daar gaat het toch helemaal niet om, Max. De vraag is hoe je zo stom kon zijn dat rotspul in je auto te bewaren!’

‘Dat heb ik toch helemaal niet gedaan.’

‘O nee?’

Ze had Jola's tandenborstel van de wastafel gepakt en stak er dreigend mee in mijn richting. ‘Dan zijn die knockout-druppels dus helemaal uit zichzelf uit jouw studeerkamer naar je dashboardkastje gevlogen, zodat Jola daardoor een vergiftiging kon oplopen?’

Twee verpleegkundigen hadden haar tijdens hun rookpauze roeren bewusteloos bij de ingang van hun afdeling gevonden, uitgerend die van pathologie! De artsen hadden in eerste instantie aan drankmisbruik of drugs gedacht. Later bleek uit de laboratoriumanalyse dat Jola gammahydroxyboterzuur, oftewel GHB, in haar bloed had. Een zogenaamde daterapedrug, die verkrachters bij hun potentiële, meestal vrouwelijke slachtoffers op een onbewaakt ogenblik in hun drankje doen. Al naargelang de dosering raken sommigen al na tien minuten buiten bewustzijn en kunnen zich na het ontwaken niets meer herinneren. Zo was het blijkbaar ook bij Jola.

Na uren van vrees was ze tegen middernacht eindelijk weer kort

bijgekomen, lichamelijk ongedeed, maar zonder de geringste herinnering waarom ze de auto verlaten had en wat er daarna met haar gebeurd was. Het laatste wat ze wist, was dat ik haar van de zwemtraining ophaalde. Daarna black-out.

Een typisch gevolg na het gebruik van GHB.

Ik was goed op de hoogte van de stof, omdat die in mijn nieuwste roman een centrale rol speelde. Daarom had ik van een bevriende apotheker ook een klein flesje gekregen, maar het tot dusver nog nooit zelf durven te proberen.

‘Ik heb het op je bureau zien staan,’ zei Kim.

‘Ja, in mijn studeerkamer. En die sluit ik altijd goed af. Alleen jij en ik hebben een sleutel. Geloof je serieus dat ik het etiket van het flesje heb afgehaald en met knock-outdruppels ben gaan rondrijden?’

Ik tilde een handdoek op die op de grond was gevallen.

‘En zelfs als ik dat gedaan zou hebben, denk dan toch even een stap verder en zeg me of je denkt dat onze dochter echt zo achterlijk is om een slok uit een zuur stinkend flesje te nemen?’

‘Jola is niet achterlijk. Jola is tien. Ze is een kind. Zoiets hoort niet in haar buurt te zijn. Verdorie, ze hoort ook niet op een parkeerplaats van een ziekenhuis. Wat had je daar trouwens in godsnaam te zoeken?’

Ik zuchtte.

‘Je was er toch bij toen de politie me verhoorde. Die zelfmoordenaar heeft me gebeld...’

‘Ja, ja. Dat weet ik.’

Gelukkig had dr. Grabow mijn verhaal aan de beambte kunnen bevestigen. Omdat hij zich na de dood van zijn patiënt niet meer zo sterk aan zijn zwijgplicht gebonden voelde, kreeg ik ook te horen dat het verbrandingslachtoffer een eigenaardige wetenschapper was, die waarschijnlijk aan depressies leed en zich in zijn dubbele garage in Köpenick met benzine had overgoten en in brand gestoken. Vanwege zijn duidelijk uitgesproken wens tot zelfmoord werd er vermoedelijk verder geen onderzoek ingesteld. Bovendien hadden

de verpleegkundigen in het nachtkastje meerdere uitgaven van mijn boeken gevonden, vele met handgeschreven notities. Een voor de hand liggend vermoeden was dat het om een geestelijk verwarde 'fan' ging. Een literatuur-stalker, wiens stervende hersenen hem in de laatste minuten van zijn leven parten speelden, waarbij me natuurlijk nog steeds niet duidelijk was hoe hij aan zoveel informatie over mij kon zijn gekomen, maar dat kon me op dat moment helemaal niets schelen.

'Wat ik me afvraag is, waarom je Jola erbij moest betrekken? Iedere andere normale vader zou zoals afgesproken naar de pizzeria zijn gereden.'

'Normale vaders verdienen de kost ook niet met het schrijven van thrillers.'

'O, doe je dat de laatste tijd weer? Geld verdienen?'

Raak. Stoot onder de gordel en afgemaakt.

Over Kims gezicht liep een schaduw en ze wekte de indruk oprecht ontgaan te zijn toen ze haar ogen neersloeg en zachtjes zei: 'Luister, het spijt me. Dat ontglipte me, oké?'

Ze keek weer op. Ik hield mijn mond en wachtte op het onvermijdelijke 'máár'.

'Maar je leeft in je eigen wereld, Max. Je denkt niet na, en als je dat wel doet dan altijd over het volgende verhaal dat je wilt schrijven. Soms zit ik voor je aan de eettafel en moet een zin drie keer herhalen voor je me eindelijk antwoord geeft, omdat je weer eens in gedachten bij je psychopaten en seriemoordenaars zit, maar niet hier bij ons thuis. Dan vraag ik me af, of je eigenlijk nog wel het onderscheid tussen je verhalen en de werkelijkheid kunt maken. Waarschijnlijk had je niet eens door dat je die druppels hebt meegenomen.'

Ze huilde en ook bij mij kwamen de tranen bij de gedachte aan wat er allemaal had kunnen gebeuren. Jola was niet misbruikt of mishandeld, en aan de concentratie in haar bloed zou ze geen langdurige schade overhouden. Maar als ze meer GHB had ingenomen,

dan zou ze nu niet haar roes in het Westend-ziekenhuis uitslapen, maar aan de beademingsapparatuur liggen. Aan het ergste wat haar had kunnen overkomen, durfde ik niet te denken.

Kim had alle toiletartikelen die ze voor Jola's ziekenhuistas bij elkaar wilde zoeken, gevonden en verliet de badkamer.

We liepen naar de voordeur waar ik mijn jas van de kapstok haalde.

'Nee,' zei ze hoofdschuddend. Ze knipperde vermoeid, de te verwachten discussie beu.

'Hoezo?' vroeg ik. 'Jola zal blij zijn me te zien, wanneer ze bijkomt.'

'Ja, Jola wel.'

Maar jij niet.

Ik begrijp het.

Ik tilde mijn hand op, niet wetend wat ik daarmee van plan was. Waarschijnlijk wilde ik Kim aanraken, haar zeggen dat het me speet, dat het mijn schuld was en dat ik mezelf de fout nooit meer zou kunnen vergeven, ook al kon ik me niet herinneren dat ik het flesje uit mijn studeerkamer had gepakt en was het me een raadsel hoe het in de auto was gekomen. Maar Kim was me voor en zei: 'In een roman is het misschien een vermakelijk idee als de grote held zijn slimme dochter in het avontuur meetrekt. Maar in de realiteit is dat ontzettend dom.'

Ik weet het.

'Ik zou Jola nooit in gevaar brengen,' zei ik.

'Niet met opzet, uiteraard. Je zou zelfs voor haar doden en sterven, en je bent er altijd voor haar als het erop aankomt.'

Ik knikte.

'Maar alléén, als het erop aankomt. Begrijp je? Dat is het probleem. Jola heeft geen brandblusser nodig, maar een vader. En ik heb al heel lang geen fantast meer nodig, die me Peng-chips voert en verhalen bedenkt, maar een echtgenoot die met beide benen op de grond staat.'

Ze keek me treurig aan, terwijl ze Jola's sporttas op de schouder nam.

Merkwaardig genoeg deed haar volgende afscheidszin beduidend minder pijn dan de vorige: 'Max, ik weet dat de timing niet slechter kan zijn, maar ik heb iemand anders leren kennen.'

Waarschijnlijk omdat ik er al lang rekening mee had gehouden die ooit een keer te horen.